

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ**

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-МЕТОДИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ,
ПРИСВЯЧЕНА ДНЮ ЗАСНУВАННЯ
ЗАКЛАДУ ОСВІТИ**

(МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ)

15 жовтня 2019 року
Черкаси

Укладачі:

Губенко І.Я. – ректор Черкаської медичної академії, кандидат медичних наук, доцент, академік Української академії наук заслужений лікар України;

Шевченко О.Т. – проректор з навчально-методичної роботи Черкаської медичної академії, заслужений працівник охорони здоров'я України;

Гайдай П.О. – методист Черкаської медичної академії;

Коноба В.Д. – методист Черкаської медичної академії.

Укладачі не беруть на себе відповідальність за зміст представлених у збірнику статей, достовірність результатів і дотримання прав використання інтелектуальної власності третіх осіб.

Всеукраїнська науково-методична інтернет-конференція, присвячена Дню заснування закладу освіти; Черкаси, 15 жовт., 2019 р. : Матеріали / Уклад. І.Я. Губенко, О.Т. Шевченко, П.О. Гайдай, В.Д. Коноба; Черкаська медична академія. – Черкаси : Видавець Ольга Вовчок, 2019. – 404 с.

Присяжнюк Г.З. Організація самостійної позааудиторної роботи студентів на заняттях по внутрішній медицині.....	277
Сухачька В.Ю., Шпорт В. А. Організація самостійної роботи студентів при вивченні соціально-гуманітарних дисциплін у вищих навчальних закладах.....	280
Третьякова І.В., Дубас Н.В. Метод студентських проєктів – ефективна технологія навчання.....	284
Яковець О.В. Самостійна робота як складова навчального процесу при формуванні професійних умінь студентів медичних коледжів.....	287
VII. СУЧАСНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ЗВМ(Ф)О.....	292
Абідова Т.С. Дидактичні можливості ситуативного моделювання в підготовці майбутніх фармацевтів.....	292
Горяча Л.О., Прокопенко Т.С., Коломієць І.В. Методичні задачі при плануванні результатів навчання з дисциплін освітньої програми майбутнього фахівця фармації.....	295
Губенко І.Я., Кир'ян Т. І. Студенти закладів вищої медичної освіти України на сучасному етапі.....	297
Заскалета О.А. Гаджети в сучасному навчальному процесі.....	301
Коріняк О. П. Формування професійних компетентностей майбутнього фельдшера шляхом впровадження інноваційних методів викладання дисципліни «Основи екології та профілактичної медицини».....	304
Коцар О.І. Формування творчої особистості студента на практичному занятті.....	308
Крочак Л.В. Компетентнісний підхід як основа компетентнісно-орієнтованих технологій при вивченні дисциплін науково-природничого циклу.....	311
Морозова М.Ю., Рюмік О.І. Шляхи підвищення формування мотивації студентів у ЗВМ(Ф)О.....	316
Пономаренко Т.О. Методологічні підходи щодо збереження контингенту студентів ЗВМО.....	320
Прокопчук Н.Є. Застосування інтерактивних методів навчання у підготовці майбутніх медичних спеціалістів.....	323
Радзівська І.В. Сучасні тенденції теоретичного та практичного навчання молодших медичних спеціалістів.....	327
Рудакова О.В. Роль технології «Навчання у співробітництві» в процесі формування професійної компетентності майбутніх працівників фармації.....	336
Снісар О. А. Особливості застосування комп'ютерної техніки та мультимедійних систем при впровадженні технології проблемного навчання.....	340
Тимофєєва В.О., Тимофєєв В.В. Вебінар як форма безперервного підвищення кваліфікації викладачів.....	342
Троян А.В. Формування фахових компетентностей у форматі сучасних методологічних підходів підготовки фахівців при викладанні акушерства та гінекології.....	346
Червона Г.М., Наперковська Л.О., Варава О.Б. Застосування методу проєктного навчання при викладанні дисциплін терапевтичного профілю в межах міжколеджної співпраці.....	350
Чубенко В. А. Вплив інформатизації охорони здоров'я на підготовку майбутніх медичних фахівців.....	354

РОЛЬ ТЕХНОЛОГІЇ «НАВЧАННЯ У СПІВРОБІТНИЦТВІ» В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ ФАРМАЦІЇ

Рудакова О.В.

rudakovaolha@gmail.com

Коледж Національного фармацевтичного університету, м. Харків

Сучасний ринок працедавців фармацевтичної галузі стає все більш вибагливим до кваліфікованих фахівців, роботодавці прагнуть отримати як професійно грамотного спеціаліста, так і соціально сформовану особистість. Такий запит спрямовує педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти на підготовку фахівців із розвиненими професійними компетентностями, що володіють поряд з традиційними академічними знаннями, найсучаснішими навичками і вміннями та здатні до самореалізації і саморозвитку. Головним освітнім завданням у період сьогодення є орієнтування уваги на професійну підготовку майбутнього працівника фармації, здатного виявити високий професіоналізм за будь-яких умов, у якого сформоване позитивне ставлення до своєї професії, що стимулює розвиток особистості, а як результат – емоційний стан від якого залежить і здоров'я.

Аналіз результатів наукових доробок учених і практичного досвіду викладачів закладів вищої професійної освіти дав можливість виявити суперечність, яка має місце у фармацевтичній освіті, зокрема: між сучасними вимогами до майбутнього фахівця та їх реальним рівнем професійної компетентності. Зазначена суперечність зумовлює необхідність пошуку сучасних педагогічних технологій щодо ефективного формування професійної компетентності майбутніх фармацевтів.

Мета даних матеріалів – визначити та обґрунтувати роль застосування технології навчання у співробітництві в процесі формування професійної компетентності майбутніх фармацевтів на прикладі викладання дисциплін «Ботаніка», «Фармакогнозія» та «Основи фітотерапії».

Під професійною компетентністю слід розуміти компетентність фахівця, що демонструє володіння знаннями, вміннями, навичками, професійно важливими якостями, необхідними для здійснення професійної діяльності. Компетенція – складник професійної компетентності, необхідна основа для подальшого формування і розвитку компетентності. Серед основних спеціалізовано-професійних компетенцій фармацевтичних працівників зазначено: здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, навички роботи в колективі; застосування на практиці принципів етики та деонтології; розуміння соціальних наслідків своєї

професійної діяльності; здатність використовувати професійно-профільовані знання для рішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності та ін.

Навчання у співробітництві розглядається у світовій педагогіці як найбільш успішна альтернатива традиційним методам навчання. При цьому використовується ефект соціалізації, у студентів відбувається формування комунікативних вмінь.

В Коледжі Національного фармацевтичного університету накопичений досвід застосування технології навчання у співробітництві в процесі викладання дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Так, проведення бінарного підсумкового практичного заняття у вигляді марафону-змагання «Калейдоскоп фармацевтичних знань» містить професійно-спрямовані практичні завдання з дисциплін циклу професійної та практичної підготовки «Фармакогнозія», «Ботаніка» та вибіркової дисципліни «Основи фітотерапії».

Реалізація принципу зв'язку теорії з практикою при організації професійно-практичної підготовки здобувачів освіти під час проведення марафону-змагання «Калейдоскоп фармацевтичних знань» відбувається завдяки роботі в малих групах, поділенню ситуаційних завдань на цикли (за дисциплінами фармакогнозія, ботаніка, основи фітотерапії) та за формою діяльності на блоки (теоретичний, практичний).

На підготовчому етапі викладач проводить інструктаж щодо проведення заняття, визначає склади команд, команди обирають капітанів. Умовами бінарного підсумкового практичного заняття передбачено, що кожна команда отримує картку з назвою лікарської рослини, яку необхідно визначити за морфологічними ознаками при проходженні циклу «Ботаніка», дати їй фармакогностичну характеристику при проходженні циклу «Фармакогнозія» та вказати її біологічну дію та застосування при проходженні циклу «Фітотерапія».

На занятті використано: елементи дидактичної гри, «мозкового штурму», співставлень та вирішення проблемно-ситуаційних завдань, які максимально наближають здобувачів освіти до сприйняття майбутньої фармацевтичної діяльності і сприяють формуванню загальнопрофесійних та спеціалізовано-професійних компетенцій майбутніх фармацевтів. Оцінювання навчальних досягнень проводиться інтегровано з виставленням загальної оцінки.

Використання внутрішньопредметних та міждисциплінарних зв'язків створює інтегроване інформаційне середовище, яке є вагомим чинником активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів. Обрана технологія навчання у співробітництві та застосовані методи дозволяють визначити рівень теоретичних знань і практичних навичок студентів з проведення макроскопічного та мікроскопічного аналізу лікарської рослинної сировини;

позитивно впливає на психологічний стан студентів, що обумовлено можливістю змінювати форми їх діяльності, переключати увагу на вузлові питання заняття.

Аналізуючи набутий нами досвід застосування в освітньому процесі технології навчання у співробітництві, який сприяє ефективному формуванню професійної компетентності майбутніх фармацевтів, зазначимо низку переваг:

1. Врахування індивідуальних особливостей кожного здобувача освіти як суб'єкта освітньої діяльності є основою технології навчання у співробітництві, що дозволяє реалізувати ідею студентоцентрованого навчання. Формування компетенцій засновано на взаємодії студентів і їх залученні в освітній процес, а не тільки на пасивному сприйнятті матеріалу.

2. Вчитися разом, навчати один одного, обмінюватись знаннями, а не просто разом виконувати навчальні завдання – головна вимога технології навчання у співробітництві.

3. Підвищення якості успішності при використанні даної технології забезпечується дотриманням умов:

а) для всіх здобувачів освіти, не залежно від рівня знань, створюються однакові можливості у досягненні успіхів на підставі поліпшення своїх особистих попередніх показників;

б) персональна відповідальність кожного за результат роботи та успіхи усієї команди;

в) команда одержує одну спільну нагороду за результатами індивідуальної роботи кожного члена команди в процесі навчання у співробітництві.

4. Скорочення періоду адаптації здобувачів освіти в умовах майбутньої професійної діяльності, за рахунок формування у них соціальних та комунікативних якостей, є закономірним результатом використання даної технології.

Наш досвід свідчить про доцільність реалізації технології навчання у співробітництві з використанням малих груп, є важливою умовою формування професійної компетентності фармацевта – соціально адаптованої особи, яка прагне пізнавати, аналізувати отриману інформацію, критично мислити, вміє відстоювати свою думку, знаходити креативний підхід до вирішення професійних ситуацій, має здатність до самоаналізу та бажання до самовдосконалення.

Таким чином, застосування в освітньому процесі Коледжу НФаУ технології навчання у співробітництві сприяє підвищенню успішності здобувачів освіти та їх інтересу до майбутньої професійної діяльності; формуванню та розвитку комунікативних навичок і умінь, вміння жити в діалоговому середовищі; формує здатність прогнозувати і проектувати майбутній результат професійної діяльності; стимулює здатність критично

мислити; розвиває вміння робити обґрунтовані висновки, вирішувати проблеми і конфлікти; приймати рішення і нести відповідальність за них.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТЕХНІКИ ТА МУЛЬТИМЕДІЙНИХ СИСТЕМ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ

Снісар О. А.

snisar.elena20@ukr.net

Черкаська медична академія, Черкаси

Впровадження у сучасну медичну освіту технології проблемного навчання має супроводжуватися широким використанням електронних інформаційних ресурсів, технічного й інформаційного забезпечення закладів вищої медичної освіти.

Ключовим поняттям у технології проблемного навчання є проблемна ситуація. За М. І. Махмутовим, «проблемна ситуація – це психологічний стан інтелектуального ускладнення, яке виникає у людини тоді, коли вона в об'єктивній ситуації не може пояснити новий факт за допомогою тих знань, що має, чи виконати дії вже відомими способами та повинна знайти новий спосіб дії» [2]. Проблемні ситуації можуть бути створені за допомогою різних методів, зокрема проблемних запитань, задач, завдань, ситуаційних задач, аналізу конкретних ситуацій, демонстраційного експерименту, «провокаційних» методів. При застосуванні усіх цих методів є широкі можливості для використання інтерактивного мультимедійного програмно-технологічного навчального комплексу на основі технології SMART Board. До складу комплексу входять: комп'ютер, що передає сигнал на проектор, мультимедійний проектор та мультимедійна інтерактивна дошка.

За допомогою такого комплексу постановка навчальних проблем може відбуватися під час демонстрації наукових відеофільмів, рисунків, фотографій, тривимірних моделей біологічних та хімічних об'єктів, відеодослідів. Такі способи формулювання проблеми використовують під час проблемних лекцій, дискусій, навчальних диспутів, «провокаційних» методів, для демонстрації та подальшого аналізу конкретних ситуацій. Під час застосування такого методу, як лекція-провокація, викладач спеціально допускає невідповідності між візуальним рядом, який спостерігають студенти на інтерактивній дошці та викладом матеріалу. Про наявність таких невідповідностей викладач повідомляє студентів на початку лекції. У ході заняття студенти виявляють їх і фіксують у своєму конспекті. Це сприяє